

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117227845
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1117227845.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a JUDr. Michaela Králová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. G. S., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka Slovenskej republiky a L. republiky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky - E. I. S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. Mz. XX v. XX, G., L. republika, štátna občianka L. republiky, zast. JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou, so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, a otca - H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D., toho času bytom E. S. XX, XXX XX E., štátny občan Slovenskej republiky, zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, v konaní o návrhu matky maloletej o nariadenie vhodných opatrení, na odvolanie matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 06.12.2017, č.k. 3P/188/2017-52 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 06.12.2017, č.k. 3P/188/2017-52 nariadil vhodné opatrenie na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa nasledujúceho znenia: I. Matka je do času návratu maloletej na územie L. republiky oprávnená stretávať sa s maloletou O. G. S., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) od každého kalendárneho pondelka od 13.00 hod. do nasledujúceho kalendárneho utorka do 08.00 hod., od každej kalendárnej stredy od 13.00 hod. do nasledujúceho kalendárneho štvrtka do 08.00 hod. a každý kalendárny piatok v nepárnom týždni v roku od 13.00 hod. do 19.00 hod. a každý párný kalendárny týždeň v roku od piatka 12.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod. II. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou počas vianočných prázdnin, a to od 22.12.2017 12.00 hod. do 02.01.2018 do 19.00 hod. III. Otec je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a za účelom realizácie styku matky s maloletou, maloletú matke odovzdať v mieste bydliska otca s tým, že v čase, kedy bude maloletá v čase určenom ako začiatok styku počas školských dní v školskom zariadení, je miestom prevzatia maloletej školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje. IV. Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie vhodných opatrení zamietol. V. Vyslovil, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho doručenia.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil článkom 1, 2, 7 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatý v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako oznámenie ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. (ďalej len „Haagsky dohovor“), § 130 ods. 1, 2, 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), a vecne tým, že dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na nariadenie vhodného opatrenia, a preto návrhu matky čiastočne vyhovel. Súd prvej inštancie pri nariadení vhodného opatrenia prihliadol na skutočnosť, že otec maloletej nerešpektuje právoplatné a

vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017-276 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, č.k. 20CoP/46/2017-487, v zmysle ktorého mal otec maloletú navrátiť na územie L. republiky do 15 dní odo dňa právoplatnosti vyššie uvedeného uznesenia, t.j. 21.10.2017. Súd prvej inštancie uviedol, že vhodným opatrením dočasne upravil styk matky s maloletou v rozsahu, ktorý zabezpečí maloletej nerušene bez prítomnosti tretích osôb tráviť čas so svojou matkou tak, aby do času návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu nedošlo k narušeniu vzťahu dcéry s matkou. Prvoinštančný súd o úprave styku vhodným opatrením rozhodol s cieľom zabezpečiť podmienky pre nerušený a bezpečný návrat, z hľadiska ktorého bolo v záujme maloletej O. zachovať a podporiť citové väzby maloletej k matke a zabrániť tak poškodeniu záujmov maloletého dieťaťa, ako aj matky. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že otec svojvoľne bránil matke v styku s maloletou, o čom svedčalo aj prebiehajúce konanie o výkon rozhodnutia (konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2Em/3/2017 o výkon rozhodnutia: uznesenia Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/91/2017-176 zo dňa 23.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 20CoP/37/2017-310, zo dňa 11.08.2017, ktorým súd nariadil vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletej O. do krajiny jej obvyklého pobytu, ktoré mali platiť až do právoplatného skončenia konania o návrat maloletej O. sp. zn. 3P/91/2017), pričom nerealizovanie styku matky s maloletou je v rozpore so záujmom dieťaťa. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak by sa maloletá aj naďalej nestýkala so svojou matkou, vzhľadom na jej vek by došlo k citovému strádaniu, k postupnému pretrhnutiu všetkých citových väzieb medzi matkou a dieťaťom, čo je proti záujmu dieťaťa, ako aj cieľu návratového konania, preto je potrebné styk matky s maloletou upraviť v rámci vhodného opatrenia. Súd prvej inštancie preto vychádzajúc z Dohovoru, ako aj z ustanovenia § 130 ods. 1, 2 C.m.p., ktoré je osobitným druhom neodkladného opatrenia, postupoval v danom prípade analogicky podľa ustanovenia § 324 Civilného sporového poriadku a zabezpečil formou nariadeného vhodného opatrenia udržanie rodinných väzieb dieťaťa s matkou v rozsahu, aký zodpovedá skutočnosti, že pred neoprávneným zadržaním maloletej otcom na území Slovenskej republiky zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú na základe mediáčnej dohody rodičov, platnej na území L., matka a niet preto pochybností o jej schopnosti postarať sa po všetkých stránkach o maloletú. Súd prvej inštancie vo zvyšku zamietol návrh matky, ktorým žiadala rozhodnúť o tom, že maloletá bude do času jej návratu na územie L. republiky navštevovať na území Slovenskej republiky súkromnú školu V., T. XX, XXX XX T., a to konštatujúc nedostatok právomoci rozhodovať v otázkach opatrovníckeho práva, nakoľko obvyklým pobytom maloletej je L. republika, majúc za to, že rozhodnutie o škole, ktorú má maloletá do času jej návratu navštevovať, presahuje rámec vhodných opatrení na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa podľa ustanovenia § 130 ods. 1 C.m.p.

3. Proti tomuto uzneseniu podala prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka maloletej, ktorá rozhodnutie súdu prvej inštancie napadla iba v jeho IV. výroku. Žiadala, aby odvolací súd v napadnutej časti zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a vyhovel jej návrhu na nariadenie vhodného opatrenia. Súdu prvej inštancie vytkla, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Mala za to, že je daná právomoc slovenských súdov na rozhodnutie o základnej škole, ktorú maloletá má počas jej pobytu na území Slovenskej republiky navštevovať. Vyslovila názor, že práve určenie základnej školy v zmysle jej návrhu je opatrením na zabezpečenie návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu - do L. republiky. Uviedla, že otec svojvoľne prehlásil maloletú zo súkromnej školy V., T. XX, T. do základnej školy v obci D. a to až po vydaní rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o navrátení maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu. Poukázala na skutočnosť, že starý otec maloletej - Mgr. H. G., nar. XX.XX.XXXX vykonáva funkciu starostu v obci D., pričom v minulosti pôsobil ako riaditeľ na predmetnej škole a so súčasnou riaditeľkou školy sú bývalí kolegovia. Pozornosť odvolacieho súdu v tejto súvislosti upriamila i na fakt, že riaditeľka základnej školy v obci D. zamestnala otca v škole ako asistenta pre žiakov 4. triedy, čo je trieda, ktorú navštevuje maloletá, naviac stará matka maloletej zase pôsobí v základnej škole ako detská lekárka. Za takéhoto skutkového stavu vyjadrila presvedčenie, že existuje dôvodná obava o tom, že otec bude disponovať s informáciou o realizácii výkonu súdneho rozhodnutia vopred, nakoľko v zmysle § 12 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „Vyhláška č. 207/2016 Z.z.“), súd v prípade ak možno dôvodne predpokladať, že dieťa sa má odňať v priestore školy, školského zariadenia alebo u zamestnávateľa, požiada riaditeľa školy, riaditeľa školského zariadenia alebo zamestnávateľa o súčinnosť spravidla 24 hodín pred výkonom

rozhodnutia. Konanie otca označila za zneužívanie systému s jediným cieľom a tým je nerešpektovanie súdnych rozhodnutí. Uviedla, že ak by mala podať návrh v tejto veci na súd v L. republike v zmysle rozhodnutia prvoinštančného súdu, bolo by v zmysle § 63 zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPsP“) potrebné takéto rozhodnutie uznať slovenskými súdmi, pričom v praxi takýto proces trvá 6 - 12 mesiacov a teda takýto postup by bránil samotného žiadacemu účinku a to návšteve základnej školy V., T. maloletou. Pre vytvorenie celkového obrazu v danej veci k odvolaniu pripojila i úradný záznam z telefonického rozhovoru s pracovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, z vyjadrenia ktorého vyplynulo, že sa vo veci maloletej O. necíti byť nezaújatý, pretože sú na neho vyvíjané tlaky v neprospech maloletej.

4. Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec maloletej žiadajúc, aby odvolací súd napádané rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a konanie vo veci zastavil. Súdu prvej inštancie vytkol, že neboli splnené procesné podmienky na jeho vydanie (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Namietal, že ak súd prvej inštancie mal za to, že konanie o návrat maloletej O. do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní bolo právoplatne skončené a za obvyklý pobyt maloletej považoval L., nemal ďalej vo veci konať a nariadiť vhodné opatrenie, ale mal konanie zastaviť pre jeho neodstrániteľnú prekážku (t.j. pre nedostatok právomoci). Vyslovil názor, že upraviť súdnym rozhodnutím práva a povinnosti rodičov k maloletemu dieťaťu po právoplatnom skončení návratového konania je v zmysle § 130 C.m.p. priamo vylúčené, keďže napádané rozhodnutie je svojím obsahom a usporiadaním práv a povinností v ňom obsiahnutých celkom jasne a nezmeniteľne rozhodnutím o úprave práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Preto postup súdu, ktorý vydal rozhodnutie o opatrovníckych právach aplikujúc ustanovenia o neodkladných opatreniach, ale odôvodňujúc svoje rozhodnutie poukázaním na inú právnu normu a to na § 130 C.m.p., označil za postup, ktorý nie je postupom de lege lata. Taktiež mal za to, že možnosť prijímať opatrenia k zaisteniu styku navrhovateľa s dieťaťom v zmysle článku 7 Haagskeho dohovoru je daná výlučne počas priebehu návratového konania do jeho právoplatného skončenia. V tejto spojitosti uviedol, že úmyslom zákonodarcu ako aj cieľom Haagskeho dohovoru bolo prostredníctvom vhodných opatrení buď uľahčiť návrat maloleteho dieťaťa alebo upraviť styk navrhovateľa s dieťaťom, avšak výlučne a len počas trvania konania, teda najneskôr do právoplatného skončenia veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nelegitímny právny akt súdu, za nezákonné rozhodnutie, ktoré nie je v záujme maloletej a nejde o vhodné opatrenie pre uľahčenie návratu maloletej O. do L.. Bol toho názoru, že nariadené vhodné opatrenie má celkom zrejme priamy súvis s návratovým konaním, kedy súd preferenčne zvolil matku ako jediného z rodičov, ktorému súd umožnil stráviť s maloletou Vianoce a to až do druhého dňa Nového roka bez toho, aby druhému rodičovi umožnil aspoň čiastkový styk. Opakovane zdôraznil, že nariadené vhodné opatrenie nie je v záujme maloletej, ale v záujme matky maloletej a je v rozpore s názorom dieťaťa. Tvrdil, že zákonná sudkyňa, ktorá nariadila vhodné opatrenie bola pri rozhodovaní pod vplyvom a výsledkom iného konania, v ktorom rozhodovala vo veci samej a jej rozhodnutie označil za neefektívne a zaujaté s motívom zabezpečiť výhodu pre realizáciu iného rozhodnutia. Namietal, že súd prvej inštancie nariadil vhodné opatrenie s úmyslom vytvoriť matke časový priestor na vycestovanie s maloletou do L. republiky, do krajiny, kde matka pred ani nie dvomi rokmi (január 2015) maloleťu proti jej vôli a vôli otca protiprávne zadržala a odmietla sa vrátiť s maloletou do krajiny jej obvyklého bydliska, na Slovensko, ktorého bola štátnou príslušníčkou a na území ktorého bolo centrum jej života. Poukázal na skutočnosť, že pod tlakom všetkých okolností pristúpil v L. na podpísanie dočasných mediačných dohôd o styku s maloletou na území L., ktoré však boli v R. jazyku, ktorý neovláda. V podanom odvolaní označil sám seba za milujúceho otca, ktorý je zvyknutý na každodennú prítomnosť maloletej, pričom podľa jeho názoru je maloletá na neho citovo naviazaná, vyjadrila vôľu zotrvať na Slovensku v jeho starostlivosti. Poukázal na správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka v rodinnom prostredí maloletej, z ktorých táto vôľa maloletej zostať na Slovensku vyplynula, osobitne zo správy zo dňa 22.12.2017 možno mať za to, že maloletej za matkou nie je smutno, nevie, či sa chce s ňou stretnúť a v D. je jej dobre. Vyjadril domnienku, že matka maloletej je psychiatrickým pacientom, a aj v súčasnosti podľa jeho názoru trpí príznakmi psychickej poruchy, opisujúc skutočnosť zo dňa 30.09.2017, z ktorých má podľa neho vyplývať, že matka obmedzila maloleťu na osobnej slobode. Vo svojom odvolaní ďalej poukazoval na skutočnosti, ktoré boli predmetom dokazovania a ich vyhodnocovania v konaní o návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu. Zdôraznil, že podal podnet na Okresnú prokuratúru Bratislava III na prešetrenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia (§ 349 Trestného zákona) v súbehu s trestným činom týrania blízkej a zverenej osoby (§ 208 Trestného zákona) a trestným činom ohrozovania mravnej výchovy mládeže (§211 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona). Taktiež mal za to, že Okresný súd Bratislava I realizoval výkon

vhodného opatrenia, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/91/2017-176 zo dňa 23.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 20CoP/37/2017-310, zo dňa 11.08.2017, ktorého platnosť a účinnosť zanikla podľa Okresného súdu Bratislava I už dňa 05.10.2017.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam matky a otca nevyjadril.

6. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

7. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otcom prezentovaný výklad o nedostatku právomoci slovenského súdu na nariadenie vhodného opatrenia v dôsledku právoplatného skončenia konania o návrat maloletého dieťaťa, by bol zjavne proti samotnému účelu Haagskeho dohovoru, dokonca by došlo k priamemu porušeniu povinností ukladaným Haagskym dohovorom. Mala za to, že takýmto výkladom by sa vytvorilo právne vákuum, kedy súdy štátu na území ktorého sa maloleté dieťa stále nachádza, by nemali možnosť upravovať podmienky, aby tak zabránili ďalšej ujme dieťaťa alebo poškodeniu zainteresovaných osôb. Poukázala na článok 7 Haagskeho dohovoru a vyslovila, že z jeho znenia nevyplýva záver o nemožnosti prijať vhodné opatrenie len do času právoplatného skončenia konania o návrat. V súvislosti s námietkou otca o nesprávnom výklade § 130 C.m.p. súdom prvej inštancie vyslovila, že z ustanovenia § 130 C.m.p. vyplýva, že toto sa vzťahuje na prípady kedy je napr. navrhovateľ odlúčený od dieťaťa bez svojho súhlasu a proti svojej vôli mu nie je umožnené sa s dieťaťom stretávať. V prípade pochybností je potrebné prihliadnuť aj na zásady Civilného mimosporového poriadku, najmä na zásadu uvedenú v článku 2 C.m.p. a na základe ktorej možno uzavrieť, že výklad o možnosti prijať vhodné opatrenie v zmysle § 130 C.m.p. je výkladom v súlade s Haagskym dohovorom ako medzinárodnou zmluvou, ktorá má prednosť pred zákonom. Zdôraznila, že aj priamo judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Maire v. Portugalsko, Ignaccolo - Zedine v. Rumunsko, Sylvester v. Austria) uznáva, že vykonávacie konanie je súčasťou konania o návrat a na toto sa vzťahujú ustanovenia Haagskeho dohovoru, dokonca existujú aj také názory, že lehota určená v čl. 11 Haagskeho dohovoru platí tak pre nachádzacie ako aj vykonávacie konanie, čiže v lehote 6 týždňov by malo prebehnúť prvostupňové, druhostupňové a aj exekučné konanie. Poprela argumenty otca o tom, že napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie je rozhodnutím o úprave styku maloletej s matkou, t.j. je rozhodnutím o opatrovníckom práve. V tomto kontexte uviedla, že napádané rozhodnutie nezveruje maloletú nikomu do osobnej starostlivosti, pričom súd správne ohraničil čas platnosti nariadeného vhodného opatrenia a to na čas, kedy sa maloletá nachádza na území Slovenskej republiky. Tvrdenia otca o psychickej nepohode matky a údajného prekrúcania faktov podľa jej názoru naznačujú len zúfalosť otca, ktorý ospravedlňuje svoje protiprávne konanie a tieto tvrdenia označila za nepravdivé. Pozornosť odvolacieho súdu upriamila na skutočnosť, že od 30.09.2017 je maloletá bez akéhokoľvek plnohodnotného kontaktu s ňou, maloletá je 24 hodín sledovaná otcom, zo strany ktorého je citovo vydieraná s úmyslom vyvolania strachu. Podľa jej názoru otec maloletú manipuluje, keď sa nemôže slobodne pohybovať, stretávať sa s ňou, maloletá môže hovoriť len veci, ktoré jej otec dovoľí a kedy, v jej prítomnosti sa so strachom v očiach obracia na otca a nedokáže spontánne komunikovať. Z uvedených dôvodov navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

8. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu opätovne zdôraznil, že článok 7 Haagskeho dohovoru v žiadnej jeho časti a to ani pri jeho extenzívnom výklade nehovorí o možnosti súdu vydať mimo návratového konania vhodné/neodkladné opatrenie a už vôbec tento článok Haagskeho dohovoru nemal na mysli úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Uviedol, že v danom prípade ide o dieťa, ktoré je šťastné, že je po svojom protiprávnom zadržaní matkou v cudzine konečne doma a do cudziny sa vrátiť nechce. Zotrval na svojom názore, že nariadené vhodné opatrenie je rozhodnutie o usporiadaní rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré je možné nariadiť len na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Mal za to, že mu dodnes nebolo účinne doručené rozhodnutie, ktorým súd nariadil návrat maloletej do Ekvádorskej republiky. Mal za to, že matka od incidentu zo dňa 30.09.2017 do dnešného dňa navštevuje maloletú len sporadicky, pričom sa jedná o matkine rozhodnutie, matke v styku s maloletou nikto nebráni, matka namiesto osobného kontaktu s maloletou využíva telefonické spojenia. Opísal genézu udalostí v dňoch 20.12.2017 až 02.01.2018, kedy sa matka podľa jeho názoru nedožadovala styku s maloletou, pričom on inicioval dňa 23.12.2017 stretnutie maloletej s matkou, ktorej ponúkol možnosť prenocovať v jeho domácnosti a užiť si spoločne vianočnú atmosféru, čo matka nevyužila. Uviedol, že i dňa 24.12.2017 opätovne kontaktoval matku, aby jej umožnil styk s maloletou, pričom maloletá s matkou strávila celé popoludnie. Taktiež tvrdil, že matka v rozhodnom čase vedela o prehlásení maloletej do štátnej školy v obci D. a

nemala voči tomu žiadne výhrady. Namietal, že nie je osobným asistentom maloletej, ale asistentom učiteľa a poskytuje pomoc viacerým učiteľom v 4-tych triedach. V ostatnom vyjadrení zopakoval svoje rozporné tvrdenia týkajúce sa nadobudnutia obvyklého pobytu v L., ktoré boli predmetom dokazovania v návratovom konaní. Záverom upriamili pozornosť súdu na fakt, že maloletá preferuje územie Slovenskej republiky a jeho osobu.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), a dospel k záveru, že odvolania matky a otca nie sú dôvodné.

10. Podľa ustanovenia článku 2 Haagskeho dohovoru, zmluvné štáty prijímajú všetky primerané opatrenia na zabezpečenie cieľov dohovoru na svojom území. Na tento účel použijú konania, ktoré zabezpečia čo najrýchlejšie skončenie veci.

11. Podľa ustanovenia § 130 ods. 1 C.m.p., súd prijme aj bez návrhu vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého.

12. Podľa ustanovenia § 130 ods. 2 C.m.p., súd môže rozhodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľa s maloletým.

13. Podľa ustanovenia § 130 ods. 3 C.m.p., o prijatí vhodných opatrení súd rozhoduje bezodkladne, spravidla bez výsluchu účastníkov.

14. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. V prvom rade odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v prípade maloletej O. G. S. nastala situácia, kedy maloleté dieťa aj napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu o jeho návrate do cudziny a to uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017-276 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, č.k. 20CoP/46/2017-487 (právoplatným dňa 06.10.2017 a vykonateľným dňa 21.10.2017), je naďalej neoprávnene zadržávaná na území Slovenskej republiky otcom maloletej, ktorý uvedené rozhodnutie marí.

18. S odvolacím dôvodom právneho zástupcu otca o nedostatku právomoci Okresného súdu Bratislava I, ako súdu návratového (§ 124 ods. 1 písm. a/ C.m.p.), ktorý už o navrátení maloletej rozhodol, sa odvolací súd nestotožnil. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletá nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, podľa názoru odvolacieho súdu jediným súdom, ktorý má právomoc prijať vo veci maloletej dočasné rozhodnutie je naďalej návratový súd, keďže k návratu dieťaťa do L. republiky doposiaľ nedošlo a dieťa sa naďalej nachádza na území Slovenskej republiky. Pokiaľ by totiž odvolací súd súhlasil s argumentáciou právneho zástupcu otca o nedostatku súdnej právomoci Okresného súdu Bratislava I, nastal by stav, že maloleté dieťa by za daných vzniknutých okolností po právoplatne skončenom konaní o návrat, nemalo súd, ktorý by mohol prijať rozhodnutie na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Možno preto uzavrieť, že v danej prejednávanej veci ide o prípad, kedy zákonná úprava na konkrétnu právnu situáciu zdanlivo nedopadá, avšak obsah právnej normy možno odvodiť z princípov ústavného poriadku a zásad, na ktorých sú budované jednotlivé právne odvetvia. Vzhľadom na uvedené, ako aj s poukazom na čl. 2 Haagskeho dohovoru, odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru o právomoci Okresného súdu Bratislava I na prijatie všetkých primeraných opatrení na zabezpečenie cieľov Haagskeho dohovoru vo veci maloletej Izabely, ktorá je na území Slovenskej republiky neoprávnene zadržávaná.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné vziať do úvahy charakter návratového konania (§ 123 a nasl. C.m.p.), ktorý je ako typ mimosporového konania reflexiou medzinárodného záväzku

z Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Z uvedeného dôvodu nemožno ustanovenie § 130 C.m.p. vykladať v právnom vákuu, ale ako bolo vyššie uvedené je potrebné ho vykladať v súlade s cieľmi a s ustanoveniami Haagskeho dohovoru. Cieľom Haagskeho dohovoru je zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnene premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované. S poukazom na uvedené odvolací súd vyslovuje názor, že možnosť prijať vhodné opatrenie v zmysle § 130 C.m.p. je daná do času faktického návratu neoprávnene premiestneného alebo zadržaného dieťaťa do cudziny a nie do času právoplatného skončenia návratového konania.

20. Odvolací súd udáva, že v prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržania maloletého dieťaťa je obzvlášť dôležité postupovať rýchlo, pretože sa inak vzťahy zmenia, resp. samé upravia plynutím času. Z tohto dôvodu procesná úprava § 123 a nasl. C.m.p. zakotvuje viaceré inštitúty, ktoré majú napomôcť rýchlemu rozhodnutiu vo veci. Vzhľadom na osobitnú povahu tohto konania sa preto zaviedla zásada oficiality pri prijímaní vhodných opatrení v zmysle § 130 C.m.p. na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa do cudziny. Súd môže v rámci týchto opatrení rozhodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom, a to či na návrh navrhovateľa, alebo aj bez návrhu. Dočasnosť tejto úpravy spočíva v ustanovení lehoty, počas ktorej sa bude táto úprava realizovať, a to presným ustanovením lehoty alebo do rozhodnutia vo veci samej. O prijatí vhodných opatrení súd rozhoduje bezodkladne, výsluch účastníkov pred rozhodnutím o týchto opatreniach je fakultatívny a vykonanie iných dôkazov potrebných pre rozhodnutie je na úvahe súdu.

21. V zmysle uvedeného v danej veci postupoval aj súd prvej inštancie, keď mal za danej situácie preukázané splnenie podmienok na prijatie vhodných opatrení v zmysle § 130 C.m.p., aplikujúc analogicky § 324 C.s.p. Je potrebné, aby súd využívajúc inštitúty vnútroštátneho práva (ustanovenia Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku) pristúpil k ochrane práv dieťaťa a k ochrane jeho oprávnených záujmov, ktoré sú v danom prípade zo strany otca nerešpektovaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu poškodzované. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie i s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukazuje.

22. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme vysporiadania sa s odvolacími dôvodmi otca a matky maloletej, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie obstaral v konaní dostatočné podklady pre záver o existencii potreby prijať bezodkladne vhodné opatrenia na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletej O. do krajiny jej obvyklého pobytu - do L. republiky. Odvolací súd dospel taktiež k záveru, že súd prvej inštancie správne ohraničil dočasnosť, počas ktorej sa bude úprava nariadená vhodným opatrením realizovať.

23. Odvolací súd sa stotožňuje s právnou argumentáciou právneho zástupcu otca, že slovenský súd nemá právomoc na prijatie rozhodnutia o opatrovníckom práve, za také však jednoznačne nemožno považovať rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení vhodného opatrenia v zmysle § 130 C.m.p., ktorým súd zabezpečil pravidelný kontakt matky s maloletou. Námietky právneho zástupcu otca o nezákonnosti napádaného rozhodnutia súdu prvej inštancie a o jeho postupe, ktorý nezodpovedá postupu de lege lata, vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné a konštatuje, že napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie má nielen oporu v zákone, ale súčasne reflektuje aj medzinárodný záväzok Slovenskej republiky vyplývajúci mu z Haagskeho dohovoru (čl. 1 písm. a/, písm. b/). V súvislosti s namietaným článkom 7 Haagskeho dohovoru, odvolací súd upriamuje pozornosť účastníkov konania, ako aj súdu prvej inštancie na skutočnosť, že predmetný článok upravuje pôsobnosť a činnosť výlučne ústredných orgánov zmluvných štátov pre zabezpečenie účelu návratového konania, ktorým je na území Slovenskej republiky Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

24. Pri posúdení dôvodnosti nariadeného vhodného opatrenia, odvolací súd neprihliadal na otcom prezentovaný názor maloletej o jej vzťahu k matke a uvádza, že všetky skutočnosti zisťovania názoru maloletej pre potreby rozhodnutia súdu vyhodnotili súdy v rámci dokazovania v konaní o návrat maloletej. V danej prejednávanej veci vzhľadom na obsah návrhov a vyjadrení rodičov je možné bez pochyby uzavrieť, že otec maloletú zadržáva pri sebe a neumožňuje jej plnohodnotný styk s matkou. V tomto smere odvolací súd poukazuje na bod 8.2. mediačnej dohody, uzatvorenej medzi rodičmi dňa 07.03.2016 v L. republike, z ktorého vyplýva, že zápisnica o mediácii obsahujúca dohodu, má rovnaký účinok ako právoplatný a vykonateľný rozsudok, vykoná sa rovnakým spôsobom ako sa

vykonávajú rozsudky posledného stupňa, a to prostredníctvom exekučného konania bez toho, aby konajúci sudca prijal akúkoľvek výnimku, okrem i tých, ktoré vzniknú po podpise zápisnice o mediácii, čím odvolací súd odpovedá právnemu zástupcovi otca na jeho tvrdenia o neexistencii rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. V danej situácii, v ktorej sa maloleté dieťa ocitlo dôsledkom konania otca, dlhodobo dochádza k poškodzovaniu vzťahov medzi matkou a maloletou, ich vzájomných prirodzených citových väzieb, je súd povinný zabezpečiť maloletemu dieťaťu ochranu súdnym rozhodnutím. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na to, že väčšina problémov v návratových konaniach sa týka práve výkonu rozhodnutia o navrátení dieťaťa v dôsledku prieťahov spôsobovaných rodičom únoscom, ktorí rodičia často bránia výkonu rozhodnutia aj tým, že sa veľmi často s deťmi skrývajú, deti sú traumatizované hroziacim odlúčením od rodiča, s ktorým momentálne žijú a v dôsledku dlhodobej absencie styku dieťaťa s druhým rodičom dochádza k narúšaniu citových väzieb medzi nimi.

25. Výtky právneho zástupcu otca o neefektívnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s motívom zabezpečiť výhodu pre realizáciu iného rozhodnutia, podľa názoru odvolacieho súdu svedčia iba o snahe otca vyhýbať sa povinnosti, ktorá mu vyplýva z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, v dôsledku ktorého na dosiahnutie svojho cieľa, však otec vo svojom konaní nevidí poškodzovanie vzťahových väzieb maloletej k matke, ktoré sú pre ňu v jej veku tak veľmi dôležité. Odvolací súd je toho názoru, že uznesenie súdu prvej inštancie plne korešponduje s najlepším záujmom maloletej O., ktorým (záujmom) je ochrániť ju na medzinárodnej úrovni pred škodlivými účinkami jej neoprávneného zadržania a zabezpečiť jej bezpečný návrat do štátu jej obvyklého pobytu.

26. Odvolací súd obzvlášť upriamuje pozornosť právneho zástupcu otca na fakt, že predmetné odvolacie konanie nie je konaním o opravnom prostriedku proti právoplatnému a vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu o navrátení maloletej O. do krajiny jej obvyklého pobytu, preto na odvolacie argumenty a tvrdenia týkajúce sa obvyklého pobytu maloletej na území Slovenskej republiky, záväznosti mediálnych dohôd uzavretých v L. a skutočností ohľadom života maloletej a udalostí, ktoré sa odohrali v L. a na území Slovenska, neprihliadal.

27. S argumentáciou matky o právomoci slovenského súdu na prijatie rozhodnutia o školskom zariadení, ktoré má maloletá navštevovať, sa odvolací súd nestotožnil a dáva matke do pozornosti, že svojím návrhom sa domáhala rozhodnutia súdu vo veci opatrovníckych práv maloletej, na rozhodnutie, ktoré nie je daná právomoc slovenského súdu. Navyše odvolací súd uvádza, že okrem toho, že matkou navrhované opatrenie prekračuje rámec vhodných opatrení na zabezpečenie návratu maloleteho dieťaťa, či už v zmysle čl. 2 Haagskeho dohovoru, či v zmysle § 130 C.m.p., súdnym rozhodnutím nie je možné určiť školské zariadenie, ktoré má maloleté dieťa navštevovať, pretože takéto rozhodnutie patrí do právomoci správneho orgánu v danom prípade riaditeľovi školy, keďže rozhodnutím súdu je možné pri nezhode rodičov o podstatnej otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností iba nahradiť súhlas jedného z nich. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd ani nemohol prihliadať na odvolacie argumenty matky o marení výkonu súdneho rozhodnutia o navrátení maloletej do L. republiky či už zo strany otca maloletej alebo riaditeľky základnej školy v obci D..

28. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 C.s.p. potvrdil ako vecne správne.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p..

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).